

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 13/2010-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí pléna 23. júna 2010 o žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu okresného súdu JUDr. M. A., B., podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky s poukazom na ustanovenie § 74e ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov a ustanovenie § 231 písm. j) Trestného poriadku takto

r o z h o d o l :

Ústavný súd Slovenskej republiky **o d o p i e r a** súhlas na trestné stíhanie sudcu okresného súdu JUDr. M. A., B., pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v znení neskorších predpisov, pre skutok uvedený v žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gv 126/09-15 z 11. januára 2010.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. januára 2010 doručená žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny

prokurátor“) č. k. VII/2 Gv 126/09-15 z 11. januára 2010, ktorou podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ustanovenia § 74e ods. 2 a § 14 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a ustanovenia § 231 písm. j) Trestného poriadku žiadal o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu okresného súdu JUDr. M. A. (ďalej len „sudca“ a „okresný súd“) pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v znení neskorších predpisov, ktorého sa mal sudca dopustiť tak, že *„...ako sudca okresného súdu dňa 30.10.2008 v budove okresného súdu, v trestnej veci obvinených P. M. a J. P. vedenej na okresnom súde pod č. 4 T 114/07, v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, do zápisnice z hlavného pojednávania, po poučení o možnosti podať opravný prostriedok v rozpore so skutočnosťou nadiktoval, že prokurátorka sa k podaniu alebo nepodaniu opravného prostriedku nevyjadruje, hoci prokurátorka sa jednoznačne vyjadrila, že voči rozsudku podáva odvolanie, a to proti výroku o vine aj treste, čím spôsobil, že oslobodzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť bez toho, aby o podanom odvolaní okresnej prokuratúry rozhodoval krajský súd“*.

2. Generálny prokurátor ďalej v žiadosti uviedol: *„Uznesením vyšetrovateľa PZ... bolo začaté trestné stíhanie pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.*

Vyšetrovateľ v rámci vyšetrovania danej veci vypočul prokurátorky okresnej prokuratúry JUDr. T. V., JUDr. J. H., a JUDr. P. P., okresného prokurátora Mgr. M. M., sudcov okresného súdu JUDr. M. A., JUDr. E. T., a JUDr. M. M., predsedkyňu okresného súdu JUDr. M. J., asistentku JUDr. A. – A. P., technického asistenta P. M., hovorcu krajského súdu R. T., zástupcov tlače – R. N. a L. S., obžalovaných P. M., J. P. a ich obhajcov JUDr. J. S. a Mgr. V. K.. Na záver vyšetrovania vykonal vyšetrovateľ konfrontáciu medzi JUDr. V. a JUDr. A.

JUDr. V., ktorá bola dozorujúcou a intervenujúcou prokurátorkou v danom prípade uviedla, že na hlavnom pojednávaní dňa 30.10.2008 sudca JUDr. A. vyniesol oslobodzujúci rozsudok voči obžalovaným P. a M. a následne dal priestor obžalovaným a ich obhajcom

k podaniu opravného prostriedku proti rozsudku. Obaja obžalovaní sa vzdali práva na podanie opravného prostriedku. Následne bol daný priestor JUDr. V., ktorá proti vynesenému rozsudku podala odvolanie, a to proti výroku o vine aj treste, pričom sudca mal toto jej vyjadrenie nadiktovať zapisovateľke...

Uvedenú skutočnosť, tak ako ju uviedla JUDr. V., potvrdila aj JUDr. H., ktorá sa ako právna čakatelka okresnej prokuratúry zúčastnila na tomto hlavnom pojednávaní ako aj JUDr. P. P., ktorá sedí v jednej kancelárii s JUDr. V.

Po skončení hlavného pojednávania JUDr. V. informovala o priebehu pojednávania o výsledku ako aj o tom, že podala proti rozsudku odvolanie okresného prokurátora Mgr. M. M., ktorý to potvrdil vo svojej svedeckej výpovedi. Skutočnosť, že prokurátorka podala proti rozsudku odvolanie potvrdili okrem menovaných aj jeden z obžalovaných – J. P., ktorý uviedol do svojej svedeckej výpovede, že prokurátorka jasne a zreteľne vyhlásila, že proti rozsudku podáva odvolanie, ako aj svedkovia R. N. a L. S., zástupcovia tlače, ktorí svorne uviedli, že na tomto pojednávaní boli prítomní a prokurátorka určite zahlásila proti rozsudku odvolanie...

O tom, že bol vynesený oslobodzujúci rozsudok a že sa proti nemu prokurátorka odvolala informovali médiá v tento istý deň ako aj v nasledujúcich dňoch.

JUDr. A. vo svojej výpovedi uviedol, JUDr. V. sa k možnosti podania opravného prostriedku proti rozsudku nevyjadrila a zapisovateľke A. P. nadiktoval to, čo prokurátorka JUDr. V. uviedla, teda že sa k podaniu opravného prostriedku nevyjadruje. Túto jeho výpoveď potvrdila aj A. P., ktorá uviedla, že vyhlásenie JUDr. V., že sa k možnosti podania opravného prostriedku nevyjadruje hneď aj zapísala do zápisnice. Napriek tejto skutočnosti A. P. niekoľko dní po termíne 30.10.2008 telefonicky volala JUDr. V. a overovala si, či prokurátorka podala odvolanie alebo nie. Najprv sa zhovárala s JUDr. P. a pýtala sa jej, či nevie povedať, či JUDr. V. podala odvolanie voči rozsudku vo veci rýsa, na čo jej JUDr. P. uviedla, že odvolanie bolo určite podané, nakoľko ide o srdcovú záležitosť JUDr. V.

O niekoľko dní na to opätovne volala pani P. JUDr. V. a opätovne sa dotazovala, či podala odvolanie voči rozsudku vo veci obž. P. a spol. JUDr. V. podala opravný prostriedok a na jej odpoveď, že tak určite urobila, p. P. uviedla, že si neboli so sudcom istí a preto si to overuje...

JUDr. M. J., predsedkyňa okresného súdu do zápisnice o výsluchu svedka uviedla, že po skončení hlavného pojednávania sa stretla s JUDr. A. v kuchynke a tu jej oznámil, že obžalovaných oslobodil a taktiež uviedol vetu „a teraz sa podržte, prokurátorka nezahlásila odvolanie“. Túto skutočnosť potvrdila vo svojej výpovedi aj JUDr. E. T., ktorá sa mala v kuchynke v tejto dobe nachádzať.

Po skončení hlavného pojednávania mala JUDr. V. pýtať zápisnicu z HP od p. P., pričom jej mala odpovedať, že ju na okresnú prokuratúru zašlú po opravení gramatických chýb. Podľa vyjadrenia OP do dnešnej doby nebola zápisnica z tohto hlavného pojednávania na okresnú prokuratúru zaslaná. Vzhľadom k tomu, že po skončení hlavného pojednávania prokurátorka zápisnicu nepodpisuje, nemala možnosť skontrolovať čo je zaprotokolované ohľadne jej vyjadrenia k možnosti podania opravného prostriedku voči rozsudku.

Skutočnosti zistené počas vyšetrovania daného prípadu nasvedčujú tomu, že po skončení hlavného pojednávania dňa 30.10.2008 bola zápisnica z HP dodatočne upravovaná a bol pozmenený obsah vyjadrenia prokurátorky JUDr. V. ohľadne podania odvolania voči rozsudku, ktorým boli obžalovaní oslobodení.

Z vykonaného vyšetrovania v predmetnej veci vyplynulo, že JUDr. M. A., ako sudca okresného súdu pri prejednávaní a rozhodovaní v danom prípade vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu v úmysle zadovážiť inému prospech.

Vzneseniu obvinenia menovanému podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku bráni skutočnosť, že menovaný je sudcom okresného súdu, na trestné stíhanie ktorého je potrebný súhlas Ústavného súdu Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považujem predmetnú žiadosť za dôvodnú.“

3. Sudca sa k žiadosti generálneho prokurátora vyjadril písomne podaním zo 17. februára 2010, v ktorom uviedol: *«Podanú predmetnú žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky pokladám v celom rozsahu za zjavne nedôvodnú, so zámerom ma morálne poškodiť, a to na dobrom mene nielen občana, ale predovšetkým sudcu, a takýmto spôsobom aj ohroziť nezávislosť sudcovskej moci a spochybníť vo vzťahu k verejnosti nestrannosť a nezávislosť môjho rozhodovania.*

Osobne pokladám za hlavný motív jej podania, ako už aj samotné iniciovanie trestného stíhania a jeho začatie vo veci, snahu obnoviť pôvodné konanie vo veci okresného súdu sp. zn. 4 T 114/2007 (ustanovenie § 394 ods. 5 Tr. por./Zákon č. 301/2005 Z. z./ - podmienky obnovy konania), popritom zakryť závažné procesné pochybenia dozorovej a intervenujúcej prokurátorky, ktorá sama svojou procesnou nečinnosťou fakticky spôsobila právoplatný výsledok tohto konania pred súdom, čo následne rozvediem a umožniť jej vyhnúť sa či už disciplinárnemu postihu, ktorý jej okrem iného hrozil či hrozí, napokon nevyklučujúc ani jej trestnoprávny postih za trestný čin marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 ods. 1 Tr. zákona. Je zjavne evidentné, že takýmto škandalóznym spôsobom sa snaží prokuratúra „kriminalizovať“ postup a rozhodovanie súdu (tiež mojej osoby ako sudcu, resp. samosudcu) v tejto veci. Podporuje to aj skutočnosť, o ktorej sa mala zmieniť svedkyňa prokurátorka JUDr. P., že kauza „rys“ je srdcovou záležitosťou JUDr. V...

... obsah tejto žiadosti (generálneho prokurátora, pozn.) je tendenčný, rozporuplný a zámerne zavádzajúci, keď navyše v žiadosti nie je ani v náznakoch odôvodnené naplnenie znakov prečinu, ktorého som sa mal na citovanom skutkovom základe dopustiť tak, ako poukazuje generálny prokurátor SR.

Naopak skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie vo veci, nevykazuje relevantné formálne znaky tejto skutkovej podstaty trestného činu prečinu a dokonca ani materiálny znak, ktorého naplnenie sa rovnako vyžaduje aj v prípade, že by boli formálne znaky naplnené (§ 10 ods. 2 Tr. zákona).

Podrobným preskúmaním obsahu skutku, ktorého som sa mal dopustiť so zreteľom na obsah trestného spisu okresného súdu sp. zn. 4 T 114/2007 musím dôrazne poukázať na to, že sa tu nachádzajú jednoznačne preukázané lži, resp. nepravdy, a to:

1. Nie je pravdou, že by oslobodzujúci rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť bez toho, že by o podanom odvolaní rozhodoval krajský súd. Z obsahu trestného spisu okresného súdu ako súdu I. stupňa sp. zn. 4 T 114/2007 jednoznačne a bezpochyby vyplýva, že rozsudok súdu I. stupňa nadobudol právoplatnosť v zmysle Trestného por. dňom, kedy bolo rozhodnuté uznesením krajského súdu ako odvolacím súdom, na podklade podaného písomného odvolania dozorovej a intervenujúcej prokurátorky JUDr. V. Je pritom irelevantné, akým spôsobom rozhodol krajský súd. Teda že toto odvolanie zamietol v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku ako odvolanie podané oneskorene. Krajský súd

navyše pred svojim rozhodnutím vykonal sám šetrenie, zrejme s ohľadom na skutočnosť, že prokurátorka sa vo svojom písomnom podaní odvolania odvolávala na svoje „údajne“ podané odvolanie, ktoré podala ihneď po vyhlásení rozsudku I. stupňa na hlavnom pojednávaní, či je pravdou protokolácia v zápisnici o hlavnom pojednávaní zo dňa 30.10.2008 o tom, že sa prokurátorka k opravnému prostriedku nevyjadrila. Skutočnosť, že tomu tak bolo opätovne som ja ako sudca potvrdil, rovnako bez akýchkoľvek pochybností asistentka senátu -zapisovateľka pani P. a technický asistent pán M. ktorý bol prítomný až do ukončenia hlavného pojednávania. Teda krajský súd fakticky a bezpochyby potvrdil pravdivosť toho, čo som ja a ostatní dvaja pracovníci súdu vnímali ohľadne tejto časti hlavného pojednávania. Teda, že prokurátorka po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku nezahlásila ihneď odvolanie.

2. Ak má byť pravdou to, čo sa tvrdí v stíhanom skutku, že som mal nadiktovať do zápisnice z hlavného pojednávania niečo iné ohľadne jej vyjadrenia o odvolaní, mala prokurátorka okamžite reagovať a namietat' protokoláciu zákonným spôsobom v zmysle ustanovenia § 60 ods. 1 Trestného por., o čom by následne súd I. stupňa rozhodol, voči ktorému rozhodnutiu je navyše prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje ďalej súd II. stupňa, čo však mne z neznámych dôvodov neurobila. A neurobila tak, hoci mohla, ani po ukončení hlavného pojednávania a fakticky ani do času, dokedy rozhodol krajský súd v odvolacom konaní.

3. Nie je pravdou, že by som takto mal konať v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Nevieť si predstaviť z akého dôvodu by som mal takto konať, o čom sa už podrobne vyjadril vo svojej výpovedi svedka.

Generálny prokurátor SR síce vymenoval dôkazy, ktoré boli zaobstarané a vykonané v trestnej veci po začatí trestného stíhania vo veci, ale tendenčne rozviedol len tie, ktoré majú „údajne“ potvrdzovať pravdivosť toho čo tvrdí vo veci jeho podriadená prokurátorka JUDr. V...

Generálny prokurátor SR pritom ďalej, zrejme účelovo, nerozviedol, resp. zamlčal, čo uviedol k veci svedok M., ktorý pôvodne ako som už vyššie spomenul, jednoznačne potvrdil pre krajský súd, že prokurátorka sa k opravnému prostriedku nevyjadrila. Rovnako tak neuviedol čo vypovedal svedok JUDr. M., ktorého podľa mojich vedomostí pri mojej konfrontácii s JUDr. V. mal vyšetrovateľ PZ vypočuť na okolnosti, ktoré tvrdila JUDr. V.,

že mu mala hovoriť ešte toho istého dňa ako bol vyhlásený rozsudok, že hneď podala odvolanie. Na tohto svedka pritom upozornila sama táto prokurátorka.

Naopak, u prokurátorky JUDr. V. sú viaceré a vážne rozpory, ktoré ani po mnou položených otázkach pri konfrontácii neodstránila obsahom svojich odpovedí. Ten podstatný je, že pri prvej svojej výpovedi svedka doslovne uviedla: „Priamo na hlavnom pojednávaní som verejne pred všetkými prítomnými aj procesnými stranami vyhlásila, že podávam opravný prostriedok.“ „Samosudca sa potom obrátil tvárou ku mne a opýtal sa ma, či podávam opravný prostriedok čo do výroku o vine alebo aj treste. Na to som odpovedala, že podávam odvolanie čo do viny a teda aj neuloženia trestu“. Pri konfrontácii ako svedok však tvrdila už niečo iné, že najskôr zahlásila „odvolanie čo do viny“ a následne som sa jej mal pýtať, či aj do „trestu“, na čo reagovala, že áno, čo som mal dať zaprotokolovať. Uvedený závažný rozpor mal zaregistrovať práve vyšetrovateľ PZ pri konfrontácii a naň aj poukázať, pretože ja som osobne tento v postavení svedka registrovať v tom čase nemohol. Zaujímavé je však to, že tento videl rozpor iba u mňa, hoci žiaden neexistoval a neexistuje. Musím zdôrazniť, a je to uvedené v zápisnici o vykonanej konfrontácii, že by bolo v rozpore s mojim právnym vedomím a pritom logickým nezmyslom, keby som sa jej mal pýtať, či aj odvolanie do „trestu“, keď bol vyhlásený oslobodzujúci rozsudok(!)...

Pre naplnenie skutkovej podstaty stíhaného trestného činu prečinu v danom prípade sa vyžaduje naplnenie subjektívnej stránky - úmysel, či už v priamej forme či nepriamej forme. V danom prípade, neexistujú žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali naplnenie akejkoľvek formy. V tomto kontexte musím opätovne zdôrazniť, že som vec prejednával a rozhodoval ako zákonný sudca, ktorému bola vec zákonným spôsobom pridelená nestranne a spravodlivo, podľa môjho najlepšieho vedomia a svedomia, na základe zistených skutočností v súlade so zákonom. Ak by som vo veci zistil akúkoľvek skutočnosť, zakladajúcu dôvod, pre ktorý by som bol ako sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania tejto veci, sám by som v súlade s ustanovením § 32 ods. 1 Trestného por. oznámil svoju zaujatosť. Pritom ani jedna z procesných strán, či už prokurátor, obžalovaní, ich obhajcovia či poškodená osoba v tomto konaní moju zaujatosť zo zákonných dôvodov nikdy nenamietala. Sama prokurátorka pri konfrontácii uviedla, že nemala v tomto smere žiadne námietky ani námietky vo vzťahu k vedeniu celého konania v konaní pred súdom.

Uvedené nepochybne preukazuje, že ja som nemal žiaden osobný záujem konať v prospech ktorejkoľvek procesnej strany a výsledok celého konania bol pre mňa ako osobu ľahostajný... Preto konštatovanie o tom, že som konal v úmysle v zmysle ustanovenia § 15 Tr. zákona, a to aj po doterajšom dôkladnom šetrení trvajúcim dlhší čas orgánmi prípravného konania, je len nanajvýš fikciou, nepodloženou žiadnou preukázanou relevantnou skutočnosťou, zakladajúcou čo i len minimálne podozrenie že som konal úmyselne so zámerom či vedome obžalovaným privodiť akýkoľvek neoprávnený prospech.

Dovoľujem si upozorniť na to, že navyše na naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm.

a) Tr. zákona nestačí zistenie, že špeciálny subjekt - verejný činiteľ vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, ale zároveň sa vyžaduje, aby tak verejný činiteľ konal v úmysle spôsobiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Uvedený motív (pohnútky), ako ďalšia zložka subjektívnej stránky konania páchatela, ktorý iniciuje jeho konanie musí byť preukázaný. Preto už len samotné nenaplnenie tohto znaku bráni akýmkoľvek podozreniam z toho, že by som sa mal dopustiť trestnej činnosti (!)...

V danom prípade nie je súčasne už od samotného počiatku a ani doposiaľ preukázané a toto by sa ani v ďalšom konaní nepreukázalo, a to naplnenie ďalšieho podstatného znaku - objektívna stránka (konanie). Som toho názoru, že vzniknutá procesná situácia, ktorá v danom prípade, nie však v dôsledku rozhodovania súdu, naopak v dôsledku opomenutia splnenia elementárnych procesných povinností prokurátorky JUDr. V. ako procesnej strany nastala, nemôže byť považovaná za akýkoľvek neoprávnený prospech pre obžalovaných. Prokurátorka JUDr. V. mohla už na hlavnom pojednávaní a aj neskôr namietať protokoláciu jej vyjadrenia k opravnému prostriedku a to v súlade so zákonom v zmysle ustanovenia § 60 ods. 1 Trestného por., o čom by následne musel súd I. stupňa rozhodnúť a v prípade sťažnosti aj súd II. stupňa... Prokurátorka JUDr. V., či prokuratúra, ak tvrdia, že majú pravdu, však ani po právoplatnom skončení celej veci navyše nevyužili zákonnú možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie v zákonnej lehote 3 mesiacov od doručenia rozhodnutia z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. j) Trestného por.

Na objasnenie celej veci považujem za potrebné poukázať tiež na tú skutočnosť, že súd I. stupňa rozhodol výrokom o oslobodení obžalovaných spod obžaloby pre skutok

právne kvalifikovaný ako žalované trestné činy, pretože tento nie je žiadnym trestným činom s poukazom na „krajnú núdzu“ (ustanovenie § 24 ods. 1 Tr. zákona), ktorá vylučuje trestnosť činu, keď pritom nebola spochybnená vina obžalovaných zo spáchania žalovaného skutku. Teda prokurátorka tak, ako tvrdí, že zahlásila odvolanie výrokmi „čo do viny“ a „trestu“ voči predmetnému rozsudku, z takto zahláseného odvolania nie je celkom zrejmé, či odvolanie smeruje v prospech alebo neprospech toho ktorého obžalovaného či oboch obžalovaných, čo ustanovenie § 310 ods. 2 Trestného por. vyžaduje...

Ďalej, ani sám generálny prokurátor SR neuviedol vo svojej žiadosti, ako som vykonával svoju právomoc ako verejný činiteľ - sudca odporujúcu zákonu. V rozpore s akými právnymi predpismi som mal konať ?(!). Opätovne zdôrazňujem, že v zápisnici z hlavného pojednávania zo dňa 30.10.2008 je protokolovaný skutočne len pravdivý priebeh celého hlavného pojednávania. Teda to, čo som registroval ja ako sudca, vrátane toho, že sa prokurátorka jednoznačne verbálne nevyjadrila a odvolanie voči vyhlásenému rozsudku jasne a zreteľne nezahlásila, čo potvrdzuje bez rozporov okrem mňa aj prítomná asistentka senátu a zapisovateľka P. ako aj technický asistent M..»

Ďalej sudca vo svojom vyjadrení namietol porušenie svojho práva na obhajobu v prípravnom konaní, poukázal na nezákonnosť niektorých vykonaných dôkazov a v závere uviedol, že «... z charakteru, resp. povahy veci vyplýva, že Generálna prokuratúra SR sa domáha trestného stíhania mojej osoby ako sudcu v súvislosti s mojou rozhodovacou činnosťou bez toho, že by doterajším šetrením v trestnom konaní po začatí trestného stíhania vo veci bolo preukázané, a to ani v nevyhnutnej miere podozrenie, že som konal v rozpore so zákonmi a s akýmkoľvek úmyslom konať v prospech procesnej protistrany - obžalovaných. Naopak, som presvedčený, že sú tu dané také závažné skutočnosti, ktoré vyplývajú aj z obsahu tohto môjho písomného vyjadrenia, ktoré náležité preukazujú opak. Od samého počiatku považujem aktivitu tej osoby či tých osôb, ktoré iniciovali takéto trestné konanie, ako aj postup orgánov prípravného konania za škandalózne s jednoznačným úmyslom preniesť zodpovednosť za výsledok konania z pohľadu prokuratúry ako procesnej strany z prokurátora na sudcu, čo je nemysliteľné, vzhľadom na postavenie sudcu a za každú cenu, „kriminalizovať“ jeho zákonný postup a týmto ho aj morálne poškodiť a spôsobiť mu vážnu ujmu, keď pritom k tejto došlo už v doterajšom

štádiu trestného konania a faktickým vznesením obvinenia by sa táto ujma len naďalej prehlbovala.

Preto som toho názoru, že v súlade s ustanovením § 29a ods. 1 Zákona č. 385/2000 Z. z. v platnom znení v tomto mojom prípade nie je možné ma trestne stíhať, a to ani po zániku funkcie sudcu.

Navrhujem preto, aby s prihliadnutím aj na mnou uvádzané viaceré argumenty, vyvracajúce akékoľvek podozrenia, že som sa mal dopustiť ako sudca trestnej činnosti v súvislosti s mojou rozhodovacou činnosťou v trestnej veci okresného súdu sp. zn. 4 T 114/2007, plénum Ústavného súdu SR žiadosť generálneho prokurátora SR na udelenie súhlasu s trestným stíhaním mojej osoby - sudcu, ako plne nedôvodnú zamietol».

4. Zástupca generálneho prokurátora na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu trval na podanom návrhu a žiadal mu ako dôvodnému vyhovieť.

5. Sudca na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu žiadal nedať súhlas na jeho trestné stíhanie.

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy ústavný súd dáva súhlas na trestné stíhanie alebo vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora.

Podľa čl. 136 ods. 4 ústavy ak ústavný súd súhlas odoprie, trestné stíhanie alebo vzatie do väzby je počas trvania funkcie sudcu ústavného súdu, funkcie sudcu alebo funkcie generálneho prokurátora vylúčené.

Podľa čl. 145 ods. 2 druhej vety ústavy rozsah imunity sudcov ustanoví zákon.

Podľa ustanovenia § 29a ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“) za rozhodovanie nemožno sudcu ani príseďiaceho stíhať, a to ani po zániku ich funkcií.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 1 Trestného poriadku pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu nepodliehajú osoby, ktoré požívajú imunity a výsady podľa zákona alebo podľa medzinárodného práva.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku trestné stíhanie nemožno začať, a ak bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný.

Podľa ustanovenia § 231 písm. j) Trestného poriadku iba prokurátor je oprávnený vyžiadať súhlas na trestné stíhanie.

Podľa § 74e ods. 2 zákona o ústavnom súde ak príslušný orgán oznámi predsedovi ústavného súdu, že žiada ústavný súd o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu..., predseda ústavného súdu zvolá bez zbytočného odkladu plénum ústavného súdu. Plénum ústavného súdu prerokuje a rozhodne o žiadosti príslušného orgánu, pričom umožní osobe, ktorej sa žiadosť týka, vyjadriť sa o veci.

7. Ústavný súd už vo svojej predchádzajúcej judikatúre (napr. PL. ÚS 12/06, PL. ÚS 66/07) vychádzal z úvah, že ústava zaraďuje sudcov do skupiny osôb, kde upúšťa od zásady rovnosti práva a pripúšťa výnimku pre túto skupinu z pôsobnosti pre oblasť trestného a správneho práva v rozsahu a spôsobom ustanoveným ústavou a zákonom. Takto ponímaná imunita sudcu smeruje predovšetkým k zaisteniu jeho nezávislosti pri rozhodovaní v jemu zverených veciach občianskoprávných, obchodných, trestných a správnych. Ústava tým zároveň posilňuje občiansku odvahu sudcu rozhodovať v súdnych sporoch jemu zverených len na základe ústavy, ústavných zákonov, medzinárodných zmlúv

podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonov. Ústava zároveň ústavnému súdu zveruje právomoc túto imunitu v konkrétnom prípade na návrh generálneho prokurátora preskúmať. Takýto postup je v súlade s del'bou moci na zákonodarnú, výkonnú a súdnu. Imunitu sudcu je potrebné ponímať ako zvláštne oprávnenie považované za jednu zo základných záruk sudcovskej nezávislosti. Účelom imunity sudcu je ochrana výkonu jeho funkcie pred zneužitím práva stíhať trestné činy a priestupky používaním nátlaku prostriedkami trestného konania a používaním donucovacích prostriedkov, na ktoré sú oprávnené príslušné orgány výkonnej moci. Imunita sudcu nie je absolútna, trvá len do rozhodnutia pléna ústavného súdu, ktoré rozhoduje o upustení od imunity a dá súhlas na trestné stíhanie, a tým odstráni ústavnú prekážku v postupe orgánov činných v trestnom konaní. Od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia sa stáva trestné stíhanie sudcu prípustným. V prípade, ak plénum ústavného súdu súhlas odoprie, trestné stíhanie je počas trvania funkcie sudcu vylúčené.

8. Nevyhnutnou podmienkou udelenia súhlasu na trestné stíhanie je skutočnosť, že na trestné stíhanie pre skutok, ktorý má byť jeho predmetom, sa nevzťahuje imunita sudcu, ktorá by znamenala jeho vyňatie z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a neprípustnosť trestného stíhania (PL. ÚS 3/06, PL. ÚS 66/07).

9. Ústavný súd preskúmal žiadosť generálneho prokurátora o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu okresného súdu a oboznámil sa s vyšetrovacím spisom ním predloženým, ako aj spisom okresného súdu v trestnej veci, pri rozhodovaní ktorej malo dôjsť k spáchaniu skutku uvedeného v žiadosti generálneho prokurátora právne kvalifikovaného ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Taktiež umožnil sudcovi vyjadriť sa k veci písomne aj ústne na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu za účasti zástupcu generálneho prokurátora.

10. Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť konanie uvedené v žiadosti generálneho prokurátora, a to z hľadiska rozsahu imunity sudcu v zmysle čl. 145 ods. 2 druhej vety ústavy a ustanovenia § 29a ods. 1 zákona o sudcoch, podľa ktorých za rozhodovanie nemožno sudcu ani prísediaceho stíhať, a to ani po zániku ich funkcií.

Z citovaného ustanovenia zákona o sudcoch vyplýva, že dôvodom na odopretie súhlasu na trestné stíhanie sudcu je zistenie ústavného súdu, že súhlas na trestné stíhanie sa žiada pre skutok, ktorého podstata spočíva v rozhodovacej právomoci sudcu všeobecného súdu. Po posúdení všetkých relevantných okolností prípadu dospel ústavný súd k záveru, že skutok, pre ktorý žiada generálny prokurátor vydať sudcu na trestné stíhanie, spadá do rámca rozhodovacej činnosti sudcu v trestnom konaní súdnom. Súčasťou rozhodovacej činnosti sudcu je totiž aj ústne vyhlásenie rozsudku na hlavnom pojednávaní a následná protokolácia vyjadrení procesných strán o opravnom prostriedku do zápisnice. Pre úplnosť ústavný dodáva, že už vo svojej predchádzajúcej judikatúre odoprel súhlas s trestným stíhaním sudcu pre skutky, ktorých podstata spočívala v tvrdených zásahoch sudcu (v tomto prípade v dedičskom konaní) do zápisnice o rôznych úkonoch súdu (PL. ÚS 66/07).

11. Z citovanej právnej úpravy imunity sudcu vyplýva, že ústavný súd pri zistení, že skutok, za ktorý je žiadané vydanie súhlasu, spadá do rozhodovacej činnosti sudcu, takéto vydanie odoprie. Z uvedených dôvodov ústavný súd súhlas na trestné stíhanie pre skutok uvedený v žiadosti generálneho prokurátora odoprel.

12. Bez toho, aby to malo vplyv na právne závery, ktoré viedli k odopretiu súhlasu na trestné stíhanie sudcu, ústavný súd ako obiter dictum dodáva:

Súdom, ktorý rozhoduje o vine a treste za trestné činy (čl. 50 ods. 1 ústavy) je len všeobecný súd. Ústavný súd nemá (okrem rámca konania o obžalobe na prezidenta republiky podľa čl. 129 ods. 5 v spojení s čl. 107 ústavy) ústavnú právomoc na takéto rozhodovanie, a to ani v tomto a ani v iných typoch konania pred ním. Napriek tomu však konštatuje, že rozhodovanie o žiadosti generálneho prokurátora o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu vyžaduje, aby zo žiadosti bolo zrejmé, že je dostatočne odôvodnený záver o tom, že sudca spáchal konkrétny trestný čin (per analogiam § 206 ods. 1 Trestného poriadku). Generálneho prokurátora žiadajúceho súhlas na trestné stíhanie sudcu zaťažuje v tomto type konania pred ústavným súdom bremeno preukázania minimálne dôvodného podozrenia, že sudca svojím konaním mohol naplniť všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu. Zo žiadosti generálneho prokurátora, ako aj jej príloh vyplývajú v tomto smere zásadné otázky, a to najmä vo vzťahu k objektívnej stránke a subjektívnej stránke

prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Žiadosť v spojení s prílohami totiž podľa ústavného súdu nesignalizuje dostatočne odôvodnený záver (dôvodné podozrenie), že sudca mohol na tam uvedenom skutkovom základe naplniť všetky znaky skutkovej podstaty prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

13. Prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa je totiž úmyselným trestným činom. Úmysel páchatel'a sa musí vzťahovať na všetky znaky objektívnej stránky prečinu, t. j. ako na konanie páchatel'a, tak na jeho následok a príčinnú súvislosť medzi konaním a následkom. V skutkovej podstate prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa je úmyselná forma zavinenia vyjadrená navyše ešte v kvalifikovanej pohnútke páchatel'a, keď zákonnou požiadavkou je, aby konanie páchatel'a bolo vedené „v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť pre seba alebo iného neoprávnený prospech“. Z toho je zrejmé, že úmyselná forma zavinenia musí byť obsiahnutá ako v konaní (v danom prípade úmyselne nesplniť povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci), tak musí byť kumulatívne vzťahnutá tiež k pohnútku (v danom prípade úmyselne zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech alebo spôsobiť inému škodu).

V žiadosti sa však generálny prokurátor otázkou úmyselného zavinenia nielenže vôbec nezaoberal, ale táto ani nevyplýva zo žiadneho z doteraz vykonaného dôkazu.

14. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2010